

DOI [https://doi.org/10.32405/2218-7650-7\(36\)-174-186](https://doi.org/10.32405/2218-7650-7(36)-174-186)

УДК 37.015.3(498):351

Цибанюк Олександра Олександрівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича,

Чернівці, Україна.

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5367-5747>

molodost.cv@gmail.com

НАЦІОНАЛЬНА РУМУНСЬКА ГРА «ОЙНА» ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

Анотація. Автор статті розглядає національну румунську гру «ойну» як складову загальноосвітньої навчальної програми сучасної Румунії, описує традиційну румунську спортивну гру лаптового характеру як історичної спадщини народу, яка була популяризована в країні з XIV ст. У статті йдеться про те, що результатом реформ у системі освіти 1898 року стало визнання «ойни» державною національною грою. Визнано, що відродження цього виду спорту стало одним з векторів роботи для збереження і зміцнення власних національних традицій, освіти в молодому румунському поколінні самоідентифікації. Зокрема, одним із шляхів було запровадження «ойна» як повноцінної складової загальноосвітньої навчальної програми «Практична спортивна підготовка» для 5–12 класів з навчальної програми «Фізична культура і спорт». У статті проаналізовано структуру програми, основні знання, які студенти повинні оволодіти після закінчення навчання, специфічні компетенції для всіх рівнів підготовки, методичні висновки, розроблені для розробки кожної спортивної дисципліни. Зміст конкретних компетенцій, запрограмованих спеціально для цього виду спорту, умовно поділяється на п'ять груп: 1) загальна фізична підготовка, 2) технічна підготовка, 3) спортивна діяльність, 4) психологічна підготовка, 5) загальна культура. Дані методичні рекомендації викладачам і тренерам з урахуванням того, що структури інтегрованого та додаткового спортивного тренування були створені саме для ефективного відбору спортсменів вищих досягнень. Ще однією складовою кожної програми стали методичні рекомендації щодо ефективної реалізації програми, наприклад, оптимальне використання матеріальної бази і фінансових ресурсів; відповідність засобів і методів віку, статі і рівню підготовки учнів; виключення із відносин педагог-учень будь-якої форми вербальної або фізичної

агресії; розуміння спортивного тренування, як процесу постійної адаптації до навантаження, інтенсивність, складність і обсяг якого постійно зростає. Оскільки структури інтегрованого і додаткового спортивного навчання були створені саме для ефективного відбору здатних до спорту вищих досягнень методичні пропозиції, доповнені серією аспектів. Педагогічне проектування в інтегрованому спортивному навчанні здійснюється у формі 1) річного перспективного плану; 2) календарного планування на семестр (для початківців); 3) планування підготовки по етапах, 4) багаторічний перспективний план, 5) план індивідуальної підготовки учнів (для груп підвищення спортивної майстерності і груп спорту вищих досягнень). У цьому ж контексті автор визначає види та планування в інтегрованій спортивній освіті, про яку йдеться у статті.

Ключові слова: гра; програма; комплексне навчання; компетенції; студенти; Румунія.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Модернізація українського соціуму постає як практична потреба сучасного етапу державотворення, як завдання конкурентоспроможного входження до європейського і світового соціокультурного простору, ствердження в ньому в якості привабливого, перспективного, прогнозованого, а тому і надійного партнера. Громадська думка та соціальна практика здебільшого ігнорують можливості фізичної культури і спорту у вирішенні багатьох важливих соціально-економічних проблем. Проте, для всіх освітян та фахівців галузі стає очевидним, що актуальною нині є потреба глибокого реформування фізкультурної освіти та фізичного виховання підростаючого покоління у відповідності із національно-ідейними цінностями та світовою динамікою. В цьому сенсі актуальною постає проблема вивчення теорії та практики фізкультурної освіти в країнах Європейського Союзу, оскільки наукове обґрунтування подібної проблематики диктується сучасними тенденціями оптимізації або навіть реформування навчально-виховного процесу. Фізкультурна освіта та фізичне виховання повинні відбуватись з урахуванням і на основі державних особливостей розвитку культури і спорту, що є системою орієнтирів і поглядів на роль, організацію та функціонування сфери вищезазначеної галузі на довгостроковий період з урахуванням розвитку держави та світового досвіду.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивчення досвіду європейських країн в галузі фізичного виховання і спорту представлено низкою праць педагогів, фахівців галузі тощо. Аспекти реформування

фізичного виховання в постсоціалістичних країнах вивчали Г. Арделян, Г. Богданов, А. Карпов, З. Кузнецов, О. Куц. Питання фізичного виховання в Румунії, а саме методика проведення занять з дітьми старшої дошкільної групи дитячих садочків досліджували А. Ніку і Е. Гібу, в загальноосвітніх школах та ліцеях соціалістичного часу – І. Попеску.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Мета дослідження – проаналізувати впровадження шкільної програми «Практична спортивна підготовка. Ойна» як складову загальноосвітньої навчальної програми сучасної Румунії. Відповідно до мети сформульовано основні **завдання** дослідження:

- 1) визначити історичні аспекти розвитку національної румунської гри «ойна»;
- 2) виокремити правила, регламент та обладнання гри;
- 3) проаналізувати зміст шкільної програми «Практична спортивна підготовка. Ойна» як складової загальноосвітньої навчальної програми сучасної Румунії.

3. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ / THE THEORETICAL BACKGROUNDS

Ойна (*Oina* або *hoina* – рум. мова) – традиційна румунська спортивна гра лаптового характеру [1]. Історично популярна на теренах румунських земель, гра мала низку назв та варіантів: в Банаті її називали «лапта з маленьким м'ячом», в Трансільванії – «довгий м'яч», в районі Сібіу – «ойна», на молдовських землях – «хойна». Дівчата також грали в гру під назвою «oinita», подібних до ігор, які були популярні в інших країнах, таких як німецька «Schlagball», фінська «pesäpallo», «raume» у Франції та «Cluiche Corr» в Ірландії.

Вибір комплексу методів забезпечує логічність й цілісність наукового дослідження, дає можливість структурувати, порівнювати, типологізувати досліджувані процеси в їхній динаміці, визначати й обґрунтовувати практичну значущість результатів дослідження.

4. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

Для реалізації мети дослідження використано комплекс методів дослідження: загальнонаукові (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація) – для обґрунтування актуальності дослідження, визначення понятійно-категоріального апарату, формулювання висновків; конкретно-наукові (теоретичний аналіз архівних документів, періодичних видань, історико-педагогічної літератури, методичних та програмових матеріалів) –

для систематизації та класифікації історико-педагогічної, методичної літератури; конкретно-історичний – для визначення змісту, методів й форм фізичного виховання за вимогами шкільної програми «Практична спортивна підготовка. Ойна»; проблемно-хронологічний – для з'ясування трансформації та розвитку змісту фізичного виховання на прикладі румунської національної гри – «ойна».

5. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH RESULTS

Вперше, у документальній хроніці, ойна зустрічається у XIV ст., коли у 1364 році під час правління Владіслава I (Vlaicu Vodă) щоденній хроніці описана як гра для проведення часу. Інше документальне свідчення датується 1596 роком, коли італійський науковець Ж. д'Ананія згадує гру в «Універсальній системі Всесвіту» в описі Верхньої Валахії [2].

Повідомлення та згадки про ойну зустрічаються в роботі «Diaetetica» Стефана Матюса в 1762 році, надрукованій в Клузі, у мемуарах священика Ніколае Стойки з Hațeg (м. Хацег, Трансільванія, Румунія) 1763 року, в яких автор пригадує години проведені з дітьми у дворі церкви в Timișoara (м. Тімішоаре) за грою.

Ще одним потужним результатом реформування системи освіти 1898 року стала трансформація гри «ойна» з рухливої, дитячої гри в національне спортивне надбання. Автор таких змін, Спіру Харет запровадив обов'язкові практичні заняття в школах усіх ступенів: «Ойна може принести нове життя румунській школі, будучи чудовим засобом фізичного виховання, справжнім видом румунської спортивної гри», – сказав Спіру Харет. І вже 9 травня 1899 року в Бухаресті відбувся перший національний чемпіонат з ойни, а 3 червня 1912 року в румунському «Офіційному Бюлетені» публікуються правила проведення гри, тим самим визнавши ойну на державному рівні. На початку грудня 1912 року в Бухаресті була створена «Федерація румунських спортивних товариств» (ФССР), до складу якої входила також «Комісія Ойни». Румунська Федерація Ойни була заснована в червні 1932 року.

Одразу після Другої світової війни ойна популяризується державою, організовані і проведені ряд місцевих і національних змагань: Кубок Надії, Кубок регіонів, Кубок Румунії, Національний чемпіонат юнаків і дорослих, Кубок міст, Кубок Села, Чемпіонати університетів, «Динамовіада», Спартакіада, Кубок Федерації, Чемпіонати закладів освіти тощо.

29 червня 1949 року була створена «Центральна комісія ойни», яка мала на меті формування методичної основи тренувань в цьому виді спорту, моніторинг виконання правил гри командами і гравцями, контроль за роботою арбітрів та інструкторів, підвищення кваліфікації працівників сфери фізичної культури і спорту. Історики фізичної культури і спорту

визначають період соціалістичної Румунії для ойни як етап розвитку та популярності. Проте, після 1990 року національна румунська гра пережила потужний занепад, що призвело майже до зникнення гри [3].

В сучасній Румунії, повноцінному учаснику Європейського союзу, прикладають максимальні зусилля по збереженню і зміцненню власних національних традицій, вихованню у молодого покоління самоідентифікації. Зокрема, з ініціативи румунської федерації ойни та при підтримці Міністерства освіти, науки та інновацій запущено спільний план по відродженню цього виду спорту. Одним із векторів реалізації цього плану стало впровадження ойни як повноцінну складову загальної шкільної програми «Практична спортивна підготовка» для 5–12 класів [4].

Даний предмет забезпечений навчальною шкільною програмою по 51 виду спорту, ойна являється одним з них. Програмові вимоги передбачені для трьох рівнів підготовки: початкового навчання, підвищення спортивної майстерності і спортсменів вищих досягнень.

«Ойна – це спортивна просто неба, на прямокутному полі із трав'яним покриттям за участю двох команд по 11 (8) гравців. Ігрове поле розділене на три основні зони: зона гри площею 60x32 м; зона ударів (1–5 м), відділена від зони гри лінією для удару; зона захисту (1–5 м), де гравці знаходяться в безпеці, відділена від зони гри задньою лінією [5].

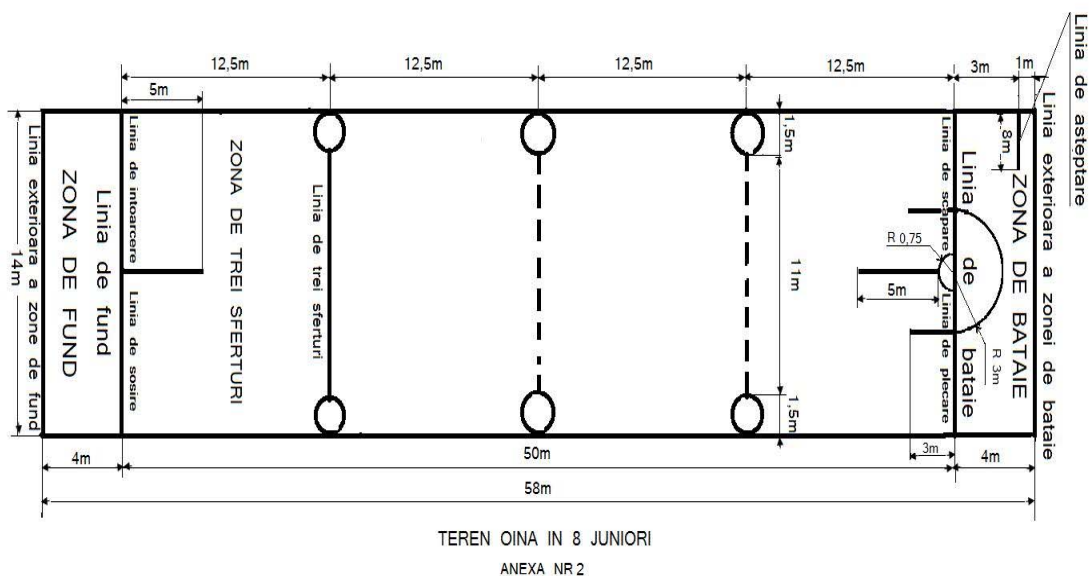

Рис. 1 Схема ігрового майданчика для «ойни» для 8 гравців на пляжі

Гравець команди, що наносить удар, повинен пройти наступні лінії в наступному порядку:

- стартова лінія (праворуч від лінії для удару);
- лінія прибуття (ліворуч від лінії захисту);
- лінія повернення (праворуч від лінії захисту);
- лінія визволення (праворуч від лінії удару).

Зона гри також розділена на квадрати і трикутники. На перехресті ліній в середині зони гри існують кола, діаметром 2 метри, які визначають позиції середніх і крайніх гравців. Два напівкола використовуються для подачі і удару м'яча. Існує лінія очікування для гравців, які чекають своєї черги. В грі приймають участь дві команди по 11 гравців, одна атакує, а інша – захищається, ролі змінюються в перерві.

Гравці команди захисту розподіляються на наступні ампула: 3 середні гравці, 3 крайні «у відході», 3 крайні «у поверненні», 1 захисник, який вільно направляється в зону захисту, 1 захисник, який вільно направляється в зону удару.

Гравці команди-нападника, що виконують удар змінюються під час тайму. Ампула визначені таким чином: виконуючий подачу м'яча, виконуючий удар, «бігуни» тощо. Кожна команда має капітана.

Гра починається тоді, коли гравець атакуючої команди кидає м'яч у повітря, а інший гравець цієї ж команди виконує удар дерев'яною битою якомога далі. Після того, як м'яч був пійманий у полі гравцем, він повинен бігти «по коридору відходу», а потім по «коридору повернення» намагаючись «принести» м'яч.

Після відбиття м'яча відбиваючий і біжить через все поле, перетинає задню лінію і повертається назад, за передню. Це приносить атакуючій команді очко. Відбитий м'яч повинні спіймати гравці захисту та ним вибити гравця, що відбив (розвідувача) і біжить через поле, доки він в межах поля. При цьому вони мають знаходитись в полі, або передати м'яч в поле. Якщо гравець, що відбив, перетнув поле, знаходиться за задньою лінією і бачить, що не встигне назад, він може залишитись там до наступної подачі. Він зможе бігти назад з моменту правильного відбиття м'яча наступним відбиваючим. Гравці захисту можуть передавати м'яч одне одному для швидшого вибиття розвідувача. Якщо розвідувача вибили, він вибуває з гри на цю атаку, тобто до зміни команд ролями. Якщо вибито трьох розвідувачів, команди міняються полями. За домовленістю встановлюються інші умови заміни полів. Три кидки «поза зону» відбиття призводять до заміни гравця, що подає (якщо відбиваючий проігнорував такі подачі). Кидок м'ячем у відбиваючого дозволяє відбиваючому без завад пройти все поле за задню лінію. Команду на заміну дає головний суддя.

Якщо відбиваючий тричі не влучає в м'яч, або відбиває не в ігрову зону, він замінюється іншим гравцем команди нападу. Команду на заміну дає головний суддя.

Гравець команди захисту, що знаходиться за відбиваючим гравцем повинен спіймати м'яч, якщо відбиваючий зробив спробу і не спромігся влучити. Якщо той гравець, що ловить м'яч, випускає його, то відбиваючий гравець стає розвідувачем і відповідно біжить через поле. В такому випадку, гравець, який ловить м'яч, підбирає його і перекидає гравцям на полі, що можуть вибити розвідувача.

Бита для «ойни» має форму конуса, довжиною 90-100 см, діаметром 5 см з одного кінця і 3,5 см з іншого та виготовляється з твердої деревини (бук, ясень, тощо). Дитяча бита – $l=75-80$ см, $d=4$ см з одного та 2,5 см з іншого кінця. М'яч для ойни круглий ($d=8$ см, довжиною окружності 25 см $m=140$ гр.), виготовлений з шкіри і наповнений волоссям тваринного походження. Для дітей використовуються м'яч $d=7$ см, вагою 100 гр. [6].

Навчальні програми для кожного виду спорту мають наступну структуру:

- вступ, в якому визначено роль предмету у національному навчальному плані;
- основні знання, якими мають оволодіти учні по завершенні навчання;
- специфічні знання для всіх рівнів підготовки;
- методичні висновки, розроблені для проектування розвитку кожної спортивної дисципліни.

До основних компетенцій, визначених програмою, відносяться: використання фахової мови; розвиток основних рухливих вмінь і навичок відповідно віку, статі і рівня підготовки; адекватна поведінка, базована на засадах «fair-play»; самооцінка фізичного, психологічного, техніко-тактичного та теоретичного потенціалу на тренуваннях і змаганнях; демонстрація позитивного ставлення до здорового способу життя та фізичної культури.

Головним завданням «Практичної спортивної підготовки» визначені розвиток «біо-психо-рухливих» навичок та формування здатності учнів використовувати їх з метою досягнення максимального рівня в спортивній змагальній діяльності на фоні формування оптимального стану здоров'я, гармонійного фізичного розвитку і здатності професійно та соціально адаптуватись» [4].

Розглянемо зміст специфічних компетенцій, запрограмованих саме для цього виду спорту, рівня початківців. Їх умовно можна поділити на п'ять

груп: 1) загально-фізична підготовка, 2) технічна підготовка, 3) спортивна продуктивність, 4) психологічна підготовка, 5) загальна культура.

Сомато-функціональні показники як перша з компетенцій передбачають контроль показників росту, ваги, частоти серцевих скорочень, еластичності грудної порожнини, ЖЄЛ, м'язової сили правої-лівої кисті як основних, так і специфічних – об'єму талії, оптимальної ваги, статичної сили всіх груп м'язів, слухової, зорової і кінетичної чутливості тощо. Крім того, враховується як ступінь розвитку базових фізичних якостей (швидкості, сили, спритності, витривалості), так і специфічних: швидкості – реакції на видимі подразники; – виконання; – повторення; – переміщення; сили кидання. А також координація, динамічна рівновага, орієнтація у просторі і часі, моторність. На етапі початкової підготовки, на думку авторів програми, найвагомішими повинні стати методи і засоби розвитку максимальної вибухової сили, максимальної статичної сили; швидкості реакції, виконання, повторення, переміщення; витривалості до аеробних і змішаних зусиль; а також спритності, рухливості і гнучкості.

До базових технічних компетенцій програма віднесла основну стійку, утримання м'яча, прийом-передача на маленькі відстані, подача, прискорення по «коридору». До специфічних, оволодіння якими, за програмою, повинно проводитись індивідуально, належать кидання в ціль з прогресивно зростаючих відстаней, кидання і прийом м'яча в різних позах і напрямках.

Специфічні тактичні дії в атаці і захисті, що вивчаються на початковому етапі включають в себе розміщення гравців на ігровому майданчику; завдання гравців під час передач; бокові паси, короткі і довгі прийоми і передачі. До компетенцій індивідуального захисту віднесено теоретичні знання про обов'язковість підготовчої частини – «розминки» та специфіку відновлення.

Спортивна продуктивність або результативність юного спортсмена розглядається як вміння визначати фактори, які обумовлюють тренування, причини, які знижують продуктивність; аналізувати власні результати та зусилля; здійснювати самохарактеристику. І, відповідно, у спортсмена даного рівня необхідно виховувати такі риси, як стриманість і наполегливість, концентрацію, ініціативу та сміливість, відповідальність та уяву. Ігрова діяльність вимагає також усунення боязні супротивника та формування навичок співпраці і взаємної допомоги.

Важливими знаннями для гравця повинні стати правила гри, регламент змагань, можливі помилки арбітрів, часові обмеження, а також правила поведінки під час змагань, критичні та нестандартні ситуації тощо.

Загальнокультурні компетенції, визначені програмою визначають обов'язкове опанування особливостями національної культури, духовно-моральні основи людства і окремих народів, володіння ефективними способами організації вільного часу. Ще однією складовою програми стали методичні рекомендації щодо її ефективної реалізації:

- оптимальне використання матеріальної бази і фінансових ресурсів;
- відповідність засобів і методів віку, статі і рівню підготовки учнів;
- оприлюднення змісту, вимог і критеріїв оцінювання учнів;
- виключення із відносин педагог-учень будь-якої форми вербальної або фізичної агресії;
- розуміння спортивного тренування, як процесу постійної адаптації до навантаження, інтенсивність, складність і обсяг якого постійно зростає;
- забезпечення безперервності процесу спортивної підготовки впродовж всього року у інтегрованому і додатковому спортивному навчанні;
- відповідальність вчителя-тренера у визначенні спеціалізації спортсмена з відповідної дисципліни або його місця в команді, з метою забезпечення максимально можливих результатів;
- забезпечення оптимальної кількості змагань для груп кожного рівня з метою систематичної, різносторонньої підготовки.

Оскільки структури інтегрованого і додаткового спортивного навчання були створені саме для ефективного відбору здатних до спорту вищих досягнень данні методичні пропозиції доповнені серією аспектів, а саме:

- організація відбору здібних учнів шляхом спостереження і об'єктивної оцінки, опираючись на модельні характеристики даної спортивної дисципліни та темперамент;
- забезпечити постійний відбір, спираючись на термін для переходу в групу вищого рівня, психологічний і фізіологічний вік, результати змагань;
- індивідуальний підхід до підготовки учнів з нетиповими для віку характеристиками, але дуже ефективними для даної спортивної дисципліни;
- прогресивне використання засобів відновлення по мірі збільшення навантаження та участі у змаганнях;
- забезпечення систематичного медико-спортивного контролю;
- матеріальна підтримка (харчування, сучасне спорядження) учнів, які мають високі спортивні досягнення.

Педагогічне проектування в інтегрованому спортивному навчанні здійснюється у формі 1) річного перспективного плану; 2) календарного планування на семестр (для початківців); 3) планування підготовки по етапах; 4) багаторічний перспективний план; 5) план індивідуальної підготовки учнів (для груп підвищення спортивної майстерності).

6. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Отже, ідея відновлення та популяризації державної національної спортивної гри «ойна», реалізувалась планом по розповсюдженню самої гри та її елементів шляхом введення шкільної програми «Спортивна підготовка. Ойна» циклу «Фізичне виховання і спорт» для 5–12 класів загальноосвітніх шкіл з інтегрованою програмою поглибленого вивчення предметів. Запровадження даної програми, робота Федерації «ойни» Румунії та її співпраця із Міністерством освіти, науки та інновації відносимо до передумов появи Національної програми «Відкрий для себе ойну». Крім того, до передумов відносимо історичну популярність та ступінь розповсюдження гри, а також регламентування організації занять, уроків та тренувань на законодавчому рівні.

Перспективи подальших досліджень. Для подальших досліджень варто здійснити повний аналіз державної програми «Відкрий для себе ойну».

7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Legea nr. 69/2000, *legea educatiei fizice si sportului, consolidata*, 2009. Monitorul Oficial. Partea I. nr. 200. 9 mai 2000.
- [2] Nicolae Postolach, *Fascinația oinei jocul românilor de pretutindeni*. București, Romania: Editura Profexim, 2009.
- [3] *Redescoperiți și învățați sportul nostru național oina*. [Resursa Elepctron]. Available: <http://froina.ro/istoric/istoria-jocului>
- [4] Programe școlare. Pregătire sportivă practică (incepători / avansați / performanță). *Oina. Anexa nr.2.26, la Ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr.5098/09.09.2009*. București, 2009, 15 p., p. 2.
- [5] *Teren oina in 8 juniori. Anexa № 2*. [Resursa Elepctron]. Available: froina.ro/wp-content/uploads/2014/08/81.jpg
- [6] *Regulamente de joc in 8 - plaja*. [Resursa Elepctron]. Available: froina.ro/reglementari/regulamente-de-joc/regulamente-de-joc-8-plaja/

NATIONAL ROMANIAN GAME «OINA» AS A COMPOSITION OF THE TRAINING PROGRAM «PHYSICAL CULTURE AND SPORTS»

Oleksandra Tsybanuyk,

PhD pedagogics, Assoc. Prof., dept. of Physical Education
for Natural Sciences Faculties, Yuriy Fedkovych Chernsvtsi
National University,
Chernsvtsi, Ukraine.

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5367-5747>
molodost.cv@gmail.com

Abstract. The author of the article considers the national Romanian play "Oina" as a component of the general education curriculum of modern Romania, describes the traditional Romanian sports game of the Lupta character as a historical heritage of the people, which was popularized in the country from the XIV century. The article states that the result of reforms in the education system of 1898 was the recognition of "oina" by the state national game. It is recognized that the revival of this sport has become one of the vectors of work for the preservation and strengthening of their own national traditions, education in the young Romanian generation of self-identification. In particular, one of the ways was to introduce "oina" as a full-fledged component of the general educational program "Practical Sport Training" for grades 5–12 from the training program "Physical Culture and Sport". The article analyzes the structure of the program, the basic knowledge that students need to master after graduation, specific competencies for all levels of training, methodological conclusions developed for the development of each sport discipline. The content of specific competences, programmed specifically for this sport, is conditionally divided into five groups: 1) general physical training, 2) technical training, 3) sports activities, 4) psychological training, 5) general culture. These methodological recommendations for teachers and coaches, taking into account that the structures of integrated and additional sports training were created specifically for the effective selection of athletes of higher achievements. Another component of each program was the methodological recommendations for the effective implementation of the program, for example, the optimal use of material resources and financial resources; conformity of means and methods of age, sex and level of preparation of students; exclusion from the relationship of a teacher-student of any form of verbal or physical aggression; understanding of sports training as a process of constant adaptation to the load, the intensity, the complexity and volume of which is constantly increasing. Since the structures of integrated and additional sports training have been created precisely for the effective selection of sports-capable higher achievements, methodological proposals, supplemented by a series of aspects. Pedagogical design in the integrated sports training is carried out in the form of 1) annual perspective plan; 2) scheduling for the semester (for beginners); 3) planning of training in stages, 4) multi-year perspective plan, and 5) plan for individual training of students (for groups enhancing sports and sports teams of higher achievements). In the same context, the author defines the types and planning in the integrated sport education, which is referred to in the article.

Keywords: game; program; comprehensive training; competencies; disciples; schoolchildren, Romania.

НАЦІОНАЛЬНА РУМЫНСКА ІГРА «ОЙНА» КАК СОСТАВНА ЧАСТЬ УЧЕБНОЇ ПРОГРАММИ «ФІЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И СПОРТ»

Цыбанюк Александра Александровна,

кандидат педагогических наук, доцент,

доцент кафедры теории и методики физической культуры и спорта

Черновицкого национального университета

имени Юрия Федьковича,

Черновцы, Украина.

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5367-5747>

molodost.cv@gmail.com

Аннотация. Автор статьи рассматривает национальную румынскую игру «ойну» как составную часть общеобразовательной учебной программы современной Румынии, описывает традиционную румынскую спортивную игру лаптового характера как историческое наследие народа, которая была популярна в стране с XIV в. В статье говорится о том, что результатом реформ в системе образования 1898 г. стало признание «ойны» государственной национальной игрой. Признано, что возрождение этого вида спорта стало одним из векторов работы для сохранения и укрепления собственных национальных традиций для молодого румынского поколения, образования и самоидентификации. В частности, одним из путей стало введение «ойны» как полноценной составляющей общеобразовательной учебной программы «Практическая спортивная подготовка» для 5–12 классов по учебной программы «Физическая культура и спорт». В статье проанализирована структура программы, основные знания, которыми должны овладеть школьники, специфические компетенции для всех уровней подготовки, методические выводы, разработанные для разработки каждой спортивной дисциплины. Содержание конкретных компетенций, запрограммированных специально для этого вида спорта, условно делится на пять групп: 1) общая физическая подготовка, 2) техническая подготовка, 3) спортивная деятельность, 4) психологическая подготовка, 5) общая культура. Учитывая специфику интегрированной дополнительной спортивной тренировки, сформулированы методические рекомендации преподавателям и тренерам именно для эффективного отбора спортсменов. Еще одной составляющей каждой программы стали методические рекомендации по эффективной реализации программы, например, оптимальное использование материальной базы и

финансовых ресурсов; соответствие средств и методов возраста, пола и уровня подготовки учащихся; исключение из отношений педагог-ученик любой формы вербальной или физической агрессии; понимание спортивной тренировки, как процесса постоянного адаптации к нагрузке, интенсивность, сложность и объем которого постоянно растет. Поскольку структуры интегрированного и дополнительного спортивного обучения были созданы именно для эффективного отбора способных к спорту высших достижений методические предложения, дополненные серией аспектов. Педагогическое проектирование в интегрированном спортивном обучении осуществляется в форме 1) годового перспективного плана; 2) календарного планирования в семестр (для начинающих); 3) планирование подготовки по этапам, 4) многолетний перспективный план, 5) план индивидуальной подготовки учащихся (для групп повышения спортивного мастерства и групп спорта высших достижений). В этом же контексте автор определяет виды и планирования в интегрированной спортивной образовании, о которой говорится в статье.

Ключевые слова: игра; программа; комплексное обучение; ученики, школьники, Румыния.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Legea nr. 69/2000, legea educatiei fizice si sportului, consolidata, 2009. Monitorul Oficial. Partea I. nr. 200. 9 mai 2000.
- [2] Nicolae Postolach, Fascinația oinei jocul românilor de pretutindeni. București, Romania: Editura Profexim, 2009.
- [3] Redescoperiți și învățați sportul nostru național oina. [Resursa Elepctron]. Available: <http://froina.ro/istoric/istoria-jocului>
- [4] Programe școlare. Pregătire sportivă practică (incepători / avansați / performanță). Oina. Anexa nr.2.26, la Ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr.5098/09.09.2009. București, 2009, 15 p., p. 2.
- [5] Teren oina in 8 juniori. Anexa № 2. [Resursa Elepctron]. Available: froina.ro/wp-content/uploads/2014/08/81.jpg
- [6] Regulamente de joc in 8 – plaja. [Resursa Elepctron]. Available: froina.ro/reglementari/regulamente-de-joc/regulamente-de-joc-8-plaja/